

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

HU

Beszéd

2021. január 18.

Beszéd – Klaus-Heiner Lehne, az Európai Számvevőszék elnöke

Az Európai Számvevőszék 2019. évi éves jelentésének bemutatása

Az Európai Parlament plenáris ülése (Brüsszel)

2021. január 18.

Eltérés esetén az elhangzott szöveg érvényes.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Tisztelt

Hohlmeier elnök asszony,

tisztelt mentesítésért felelős előadók és árnyékelőadók,

tisztelt képviselők,

tisztelt (Hahn) Biztos Úr,

tisztelt Tanácsi Elnökség,

hölgyeim és uraim!

Nehéz időket élünk, sok kihívással kell szembenéznünk. Az Európai Unióra mindig is igaz volt, hogy a nagy válságok nagy előrelépésekhez vezetnek, és olyan újításokat eredményeznek, amelyeket még pár hónappal korábban sem hittünk volna lehetségesnek.

E Parlament szívósságának köszönhetően azok a nagy döntések és megállapodások, amelyek az Unió következő hét évének pénzügyeit alakítani fogják, kellő időben megszülettek, és megragadom az alkalmat, hogy gratuláljak ezért a leköszönő tanácsi elnökségnek és a Bizottságnak. Most már bizakodással tekinthetünk az elé, hogy a tagállamok gyorsan ratifikálják a saját forrásokról szóló határozatot.

Örülök, hogy itt lehetek Tony Murphy kollégámmal, az éves jelentésért felelős tagunkkal együtt, hogy bemutathassuk és megvitathassuk a Számvevőszék 2019. évi éves jelentését.

A folyamatban lévő COVID-19 válság okozta sajátos körülmények miatt az ideai bemutatásra az eddig szokásosnál valamivel később kerül sor. Ez azonban még előnyösnek is bizonyulhat, hiszen időközben a Költségvetési Ellenőrző Bizottság nagy előrelépést tett a mentesítéssel kapcsolatos munkájában. Az elmúlt hetek különböző meghallgatásai során felmerült meglátások már gazdagíthatják a mai vitát, ami kifejezetten hasznos lehet.

Különösen fontos, hogy az Önök által ebben az ülésteremben hozott vagy elfogadott politikai döntések valós eredményekkel járjanak a tagállamokban, és hogy Önök meg tudják ítélni, mi az, ami működött és mi az, ami nem, illetve hogy miként lehetne javulást elérni. Ebben játszanak szerepet a Számvevőszék által végzett részletes és független ellenőrzések.

Mostanra a 2019. évre vonatkozó megállapításaink már jól ismertek. Továbbra is hitelesítő véleményt adunk a beszámoló megízhatóságáról és a bevételek szabályszerűségéről.

A kiadásokkal kapcsolatban úgy becsüljük, hogy az átfogó hibaarány **stabil** maradt: 2018-ban 2,6% volt, 2019-ben **2,7%**. Ez természetesen egy összesített adat, a különböző szakpolitikai területek között jelentős eltérések vannak.

A „**Versenyképesség**” területen becslésünk szerint 4%-kal nőtt a hibaarány, főként nem támogatható kiadások elszámolása miatt.

A „**Természeti erőforrások**” terület kapcsán javulást észleltünk, a becsült hibaszint **1,9%**-ra csökkent.

Az „**Igazgatás**” területen az elmúlt évekhez hasonlóan most sem találtunk lényeges hibát.

A „**Kohézió**” területén a hibaarányt **4,4%**-ra becsüljük, figyelembe véve a tagállami hatóságok korrekcióit, ami alacsonyabb, mint tavaly volt, de még mindig lényeges. Továbbá ha a nemzeti hatóságoknak és a Bizottságnak sikerülne a következő években a saját becsléseikben általunk talált hiányosságokat kiküszöbölniük, akkor jobban tudnánk támaszkodni a tagállami ellenőrző hatóságok munkájára – de ma még nem tartunk itt. Tudom, a Bizottság szilárdan eltökélte, hogy eléri ezt a célt, és minden szinten komoly erőfeszítéseket kell tennünk, ha meg akarjuk valósítani azt.

Hölgyeim és uraim!

Évek óta különbséget teszünk azon kiadások között, amelyeket **magas kockázatúnak** (ilyen például a tagállamokkal megosztottan irányított kohézió), illetve amelyeket alacsony kockázatúnak ítélnék. A magas kockázatú kiadásoknál a becslések szerint **4,9%**, azaz lényeges a hibaarány (2018: 4,5%). 2019-ben azt tapasztaltuk, hogy (53%-ra) megnőtt a magas kockázatú kiadások **aránya**, különösen a kohéziós kiadások terén. Ez önmagában véve nem probléma, de azt eredményezi, hogy most már ellenőrzési sokaságunk legnagyobb részét lényeges hibaszint jellemzi – vagyis a hiba immár általános érvényű. Ezért határozott a Számvevőszék úgy, hogy a 2019. évi pénzügyi évre nézve az előző évek korlátozott véleményétől eltérően **elutasító véleményt** ad a kiadásokról.

Ezt **nem** kizárólag a Bizottság számlájára írjuk, végtére is az uniós kiadások mintegy 74%-át a **tagállami hatóságok** kezelik. Minden szervezetnek megvan a maga helye a láncon belül, és nem lenne értelme túlságosan leegyszerűsíteni a képet. Ezt a fejleményt az Unió pénzügyi irányításában bekövetkezett valamilyen **visszaesés** jelének sem szabad tekinteni. Ha az egy évtizeddel ezelőtti helyzetet tekintjük, elmondható, hogy hosszú utat tettünk meg azóta.

A 2019-es évre vonatkozó főcím mögé tekintve a különböző kiadási területekre vonatkozóan nagyon eltérő következtetéseket látunk, és tudom, hogy a mentesítésről szóló parlamenti határozat előkészítése során Önök megvizsgálják ezeket.

Tisztelt Elnök Úr, hölgyeim és uraim!

Három átfogó problémakört nem hagyhatok említés nélkül.

Először is: szerettem volna, ha az Európai Ügyészséggel kapcsolatos kinevezési eljárások helyett, amelyek persze fontos kérdések, és amelyekről Önök ezen a héten fognak vitázni, inkább már működésben láthatnánk az Ügyészséget, és ha az már ma „harapósan” **védené az Unió pénzügyi érdekeit** a szabálytalanságok és a csalások ellen, éppen úgy, mintha nemzeti pénzügyi érdekekről volna szó. Legfőbb ideje, hogy az Ügyészség megfelelő erőforrások birtokában megkezdje működését. Jól tudom, hogy mind a főügyész, mind Önök törekednek ennek mielőbbi megvalósulására. A Számvevőszék természetesen azon van, hogy – ahol csak lehetséges – támogatást nyújtson ehhez, ellenőrzési megbízatásával összhangban.

Másodsorban megjegyezném, hogy a Számvevőszék jelentéseit az egyik olyan lehetséges információforrásként említik, amelyre támaszkodnak a Bizottság által az (EU) 2020/2092 rendelet (az „uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszer”) értelmében végzett minőségi értékelések során. Azon nyilvánvaló tény elismerésével, hogy „egyértelmű kapcsolat áll fenn a jogállamiság tiszteletben tartása és az uniós költségvetésnek a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban történő hatékony végrehajtása között”, az uniós jogalkotó határvonalat húzott meg, amelyet szükség esetén a tagállamokban kell betartatni. Örömmel állapítom meg, hogy a jogalkotási folyamat során számos ajánlásunkat figyelembe vették, nevezetesen az uniós források végső címzettjeinek vagy kedvezményezettjeinek helyzetére nézve.

Harmadszor: jelentéseinkben többször is felhívtuk a figyelmet arra, hogy sok tagállamnak – a politikai szinten rögzített céloktól vagy követelményektől függetlenül – továbbra is nehezen sikerül **felhasználnia** az uniós forrásokat. Ez a nehézség az egyik oka annak, hogy mennyire felduzzadtak a fennálló kötelezettségvállalások: 2019 végére összegük elérte a 298 milliárd eurót. Más szóval: ez az összeg továbbra is a jogalkotó által megszabott rendeltetésszerű felhasználására vár. A felhasználás késedelmének problémáját az érintett tagállamoknak sürgősen kezelniük kell.

E vita alkalmát kihasználva még két meglehetősen gyakorlati, ám jövőbe mutató megjegyzést tennék.

A „Next Generation EU” eszköz beindításával a tervek szerint az elkövetkező években szinte megkészserezzük az uniós kiadások összegét. Ezt már a CONT bizottságban is megvitattuk, amikor legutóbb, novemberben találkoztam Önökkel. Most arról szeretném tájékoztatni Önöket, hogy jelenleg mérjük fel, mit is jelent ez nekünk, számvevőknek, elsősorban **feladataink** és az azokhoz szükséges források tekintetében. Nyilvánvalónak tűnik, hogy mindennek **munkaerővonzatai** is lesznek. Remélem, hogy hamarosan erről is bővebben tudom tájékoztatni Önöket.

Végezetül szeretném felhívni figyelmüket a Számvevőszék „Jelentés az Európai Unió költségvetésének teljesítményéről – 2019. év végi állapot” című kísérleti jelentésére, amely igyekszik eleget tenni sokuk azon kívánságának, hogy az ellenőrzési munkánk során kapjon nagyobb hangsúlyt az uniós költségvetés teljesítménye, valamint a Bizottság által e tekintetben nyújtott információk értékelése.

Hölgyeim és uraim, beszédem végére értem.

A jelenlegi válságos időkben hatalmas felelősség nehezedik a tagállamokra és az Európai Bizottságra, hogy gondosan és hatékonyan kezeljék az Unió pénzügyeit. Éves jelentésünk szerint, amelyet ma megvitathatok Önökkel, **még több erőfeszítésre** lesz szükség. Önöket mint közvetlenül megválasztott parlamenti képviselőket pedig **komoly felelősség** terheli azért, hogy jogalkotási és politikai kontrolljuk gyakorlása révén biztosítsák ennek sikerre vitelét.

Köszönöm figyelmüket!